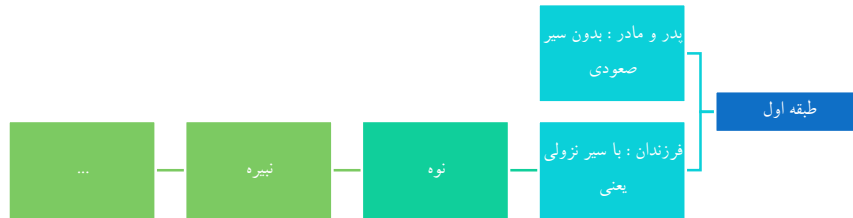

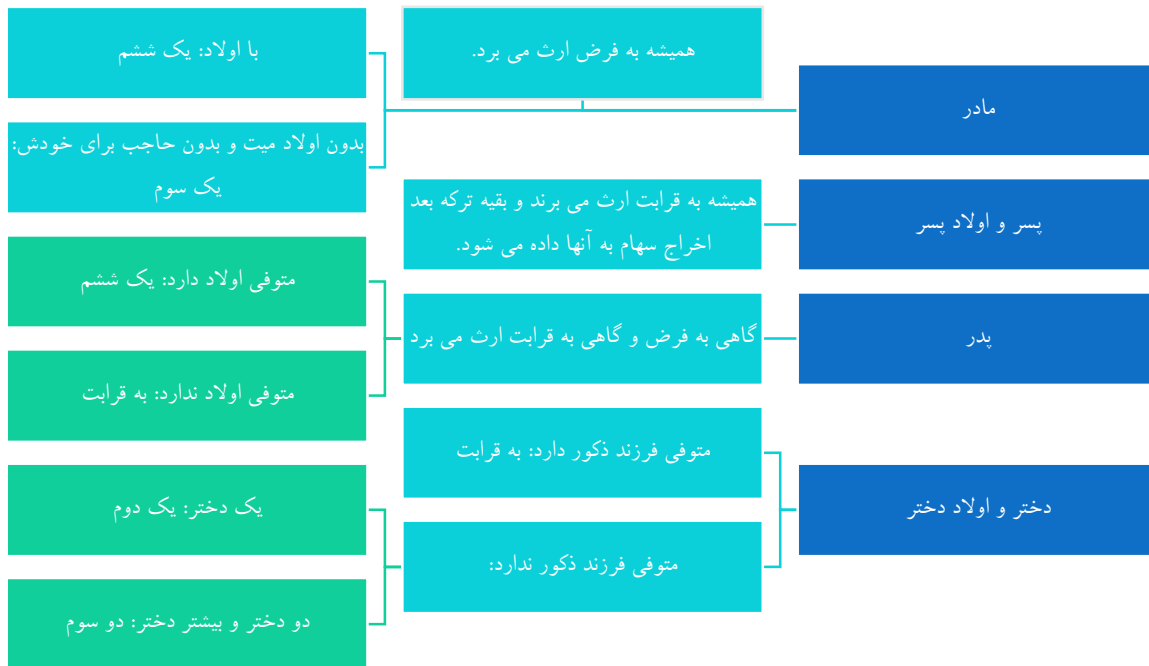
جلسه هشتم

مختصات کلی ارث خویشاوندان طبقه اول

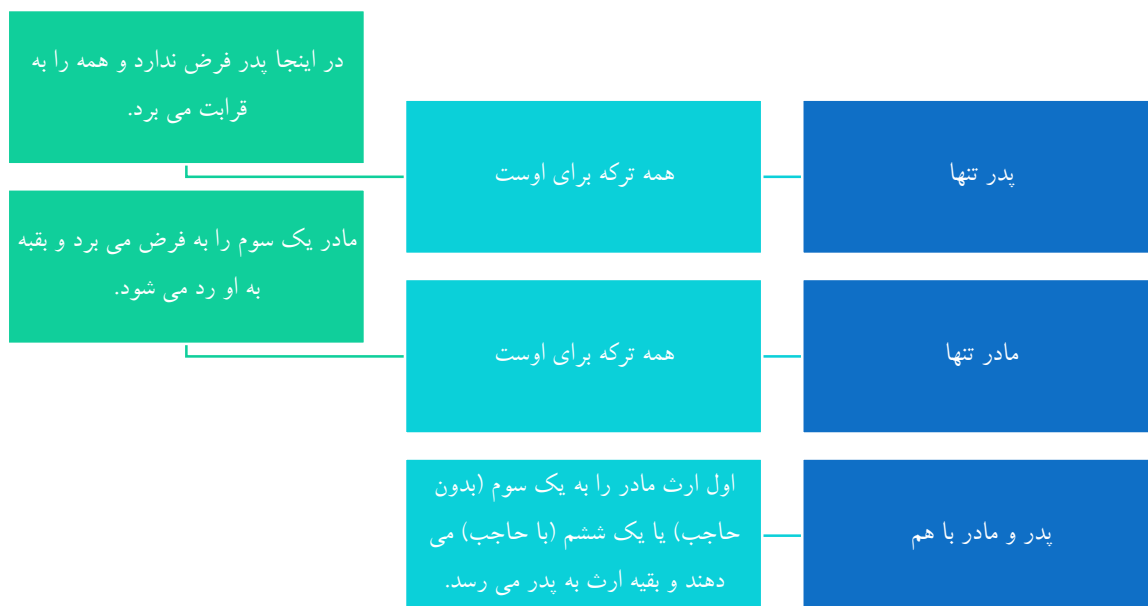
۱. پس در طبقه اول، گروه اول یک درجه بیشتر ندارند. اما گروه دوم یعنی فرزندان، دارای درجات فراوانی هستند.

۲. وراثت خویشاوندان در این طبقه اینگونه است:

پنج مسأله

مسأله اول: ارث پدر و مادر

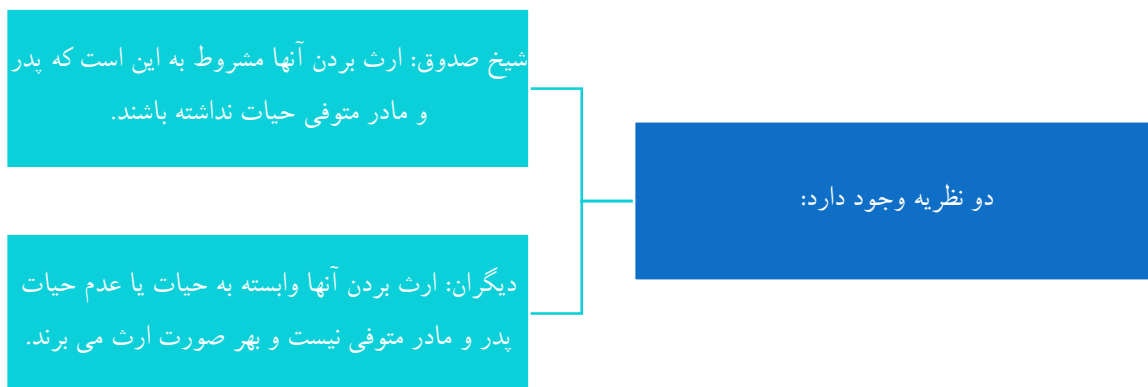

مسأله دوم: ارث پسر

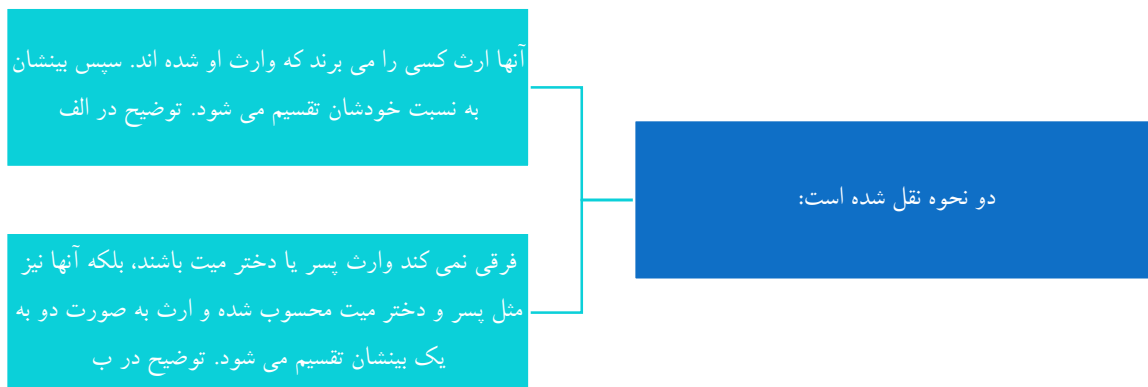
همه ارث را می برد.	پسر تنها	
ارث بین آنها به مساوی تقسیم می شود.	چند پسر	
همه ارث را می برد (نیم به فرض و نیم به رد)	دختر تنها:	پدر و مادر متوفی زنده نباشند
دو سوم به فرض و بقیه به رد.	چند دختر	
پسران دوبرابر دختران ارث می برند.	پسران و دختران	
به هر کدام یک ششم می دهند و باقیمانده برای پسر است.	پدر، مادر، پسر	
به هر کدام یک ششم می دهند و بقیمانده بین پسران مساوی تقسیم می شود.	پدر، مادر، پسران	
بعد فرض، یک ششم اضافه می آید که به نسبت بین آنها تقسیم می شود.	پدر، مادر، دختر	پدر و مادر متوفی زنده باشند
ارث پیشان تقسیم شده و چیزی اضافه نمی آید.	پدر، مادر، دختران	
به هر یک از پدر و مادر یک ششم داده و بقیه به نسبت یک به دو بین آنها تقسیم می شود.	پدر، مادر، پسران و دختران	

مسأله سوم: ارث فرزند فرزندان

سؤال: آیا پدر و مادر متوفی، مانع ارث نوه ها می شوند؟

نمونه تقسیم ارث فرزندان فرزندان:

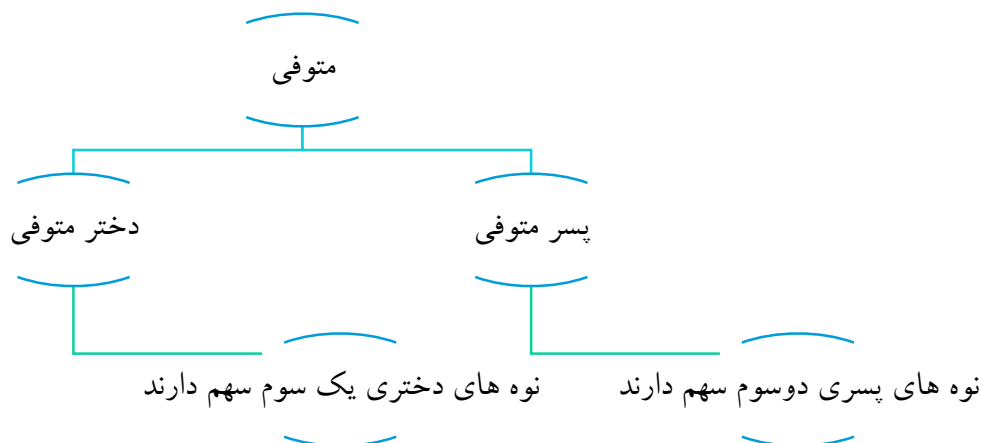
توضیح الف: طبق نظر مشهور فقهای امامیه و روایات، هر کدام از فرزندان فرزندان، سهم کسی را می برد که بواسطه او به میت می رسد.

بنابراین پسر دختر متوفی، اگر مادرش زنده بود، یک سوم به او می رسید. پس وقتی او فوت نموده است نیز همان یک سوم به فرزندش می رسد.

و دختر پسر متوفی، چون پدرش دو سوم سهم داشت، پس او نیز دو سوم را به ارث می برد.

اگر متعدد باشند نیز ارث به همین صورت به آنها می رسد و سپس بین خودشان بنا بر سهم مذکر و مؤنث تقسیم می کنند.

پس:

توضیح ب: سید مرتضی دلائلی ذکر کرده است که فرزندان فرزندان را چون فرزند می داند.

مثل آیه شریفه: **حَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ** ﴿النساء، ۲۳﴾ یا آیه **أَبْنَاؤُ بُعُولَتِهِنَّ** ﴿النور، ۳۱﴾

جواب شهید ثانی: این آیه با روایات تخصیص می خورد.

۱. کصیحة عبد الرحمن بن الحجاج عن الصادق علیه السلام قال: بنات الابنة یقمن مقام الابنة إذا لم یکن للمیت ولد و لا وارث غیرهن،

۲. و صحیحة سعد بن أبی خلف عن الکاظم علیه السلام قال: بنات الابنة یقمن مقام البنات إذا لم یکن للمیت بنات و لا وارث غیرهن، و بنات الابن یقمن مقام الابن إذا لم یکن للمیت أولاد و لا وارث غیرهن.